

Ime predpisa:

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja tal

Št. zadeve:

007-231/2016

Datum objave:

13. 4. 2017

Rok za sprejem mnenj in pripomb:

15. 5. 2017

e-naslov:

gp.mop@gov.si

OBRAZLOŽITEV

Osnutek Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja tal (v nadaljnjem besedilu: Pravilnik) se nanaša na odpravo nejasnosti in pomanjkljivosti, ki so se izkazale pri izvajanju določb Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja tal (Uradni list RS, št. 53/15) v povezavi z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15), z Uredbo o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11) in z Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13 in 56/15).

Podrobnejša obrazložitev sprememb in dopolnitev je podana v nadaljevanju.

V Uredbi o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega se izraz »elaborat« ne uporablja, temveč se uporablja »program obratovalnega monitoringa stanja tal«. V celotnem besedilu Pravilnika je izraz »elaborat« nadomeščen z besedilom »program obratovalnega monitoringa stanja tal« (5., 6., 7., 8., 9., 15. in 17. člen).

V 1. členu se sprememba nanaša na pravilnejše poimenovanje vsebine, saj Pravilnik določa samo način vrednotenja parametrov, kako se določi vpliv onesnaževanja na stanje tal pa je vsebinsko vezan na višje pravne akte, kot so to uredbe in zakoni. Poleg vsebine poročila Pravilnik določa tudi vsebino programa obratovalnega monitoringa stanja tal.

V 2. členu je bolj popravljen sklic na predpis, ki ureja vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega. Prav tako je v tem členu vsebinsko bolj določno napisano, kateri deli Pravilnika se uporabljajo za izvajanje Uredbe o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov, dodane pa so tudi zahteve, ki izhajajo iz Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata.

V 3. členu so popravljeni in dopolnjeni nekateri izrazi.

Besedilo v 4. členu bolj določno napotuje na izdelavo poročila o obratovalnem monitoringu stanja tal.

V 6. členu je dodana zahteva, kako mora biti urejeno vzorčno mesto za izdelavo posnetka ničelnega za oceno kakovosti tal iz predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov ali za analizo tal iz predpisa, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.

V 7. členu je dodana zahteva, da je treba v predlogu programa obratovalnega monitoringa stanja tal predlagati tudi globine vzorčenja, ter predlog strokovno utemeljiti in obrazložiti.

V 8. členu so odpravljene nejasnosti in opozorila glede utemeljitev in obrazložitev razlogov za vključevanje in ne vključevanje vsake od snovi v predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal. Prav tako je bolj jasno zapisano na osnovi katerih podatkov se lahko v okoljevarstvenem dovoljenju določijo katerikoli drugi parametri.

Dopolnitve v 9. členu se nanašajo na pravilen sklic ter na zahteve glede pogostosti vzorčenja in meritev pri izdelavi posnetka ničelnega stanja zaradi ugotavljanja kakovosti tal, ki izhajajo iz predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov, ali zaradi zagotavljanja analize tal iz predpisa, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.

Dopolnitev v 10. členu se nanaša na analize osnovnih parametrov in analize parametrov tal, za katere je treba uporabiti standarde iz nove priloge 5, ali druge enakovredne mednarodno

priznane standarde. Določeno je tudi, da je treba v primeru, ko za dani parameter ni na voljo analiznih metod, za analizo uporabiti najboljšo razpoložljivo metodo, ki ne povzroča nesorazmerno visokih stroškov, ki mora biti strokovno utemeljena in obrazložena v posnetku ničelnega stanja in poročilu o obratovalnem monitoringu stanja tal.

V skladu s popravljnim poimenovanjem v 1. členu Pravilnika je v 11. členu popravljen tudi naslov IV. poglavja, ki se sedaj nanaša na vrednotenje spremembe vsebnosti parametrov.

V 12. členu je v skladu s popravki 1. člena in v skladu s popravljnim naslovom IV. poglavja popravljen naslov člena. Prav tako je v celoti spremenjeno besedilo člena in sicer je sedaj bolj jasno določena metodologija vrednotenja sprememb vsebnosti parametrov obratovalnega monitoringa stanja tal.

13. člen doslej veljavnega pravilnika je glede na zgoraj navedene spremembe črtan.

V 14. členu je dodana nova 10. točka, ki določa, da mora poročilo vsebovati tudi podatke o izmerjenih vsebnostih parametrov v posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta. Narejene so uskladitve v posameznih točkah glede na spremembe določb Pravilnika, ki se nanašajo na vrednotenje, popravljeni so sklici na člene, dodana je zahteva, da je treba v sklepnih ugotovitvah poročati tudi o pomanjkljivostih in negotovostih, ki so povezane s podatki o tleh in s pripravo poročila. Poročilo mora vsebovati tudi strokovno utemeljitev in obrazložitev morebitnega predloga dodatnih vzorčnih mest.

Dopolnitev, določena v 15. členu, se nanaša na predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal in na to, kaj mora ta predlog vsebovati. Prav tako je določena povezava s prilogo 1 Pravilnika.

V 16. členu so dodani možnost in pogoji za razširitev oziroma za drugo spremembo pooblastila.

Spremembe v 17. členu se nanašajo na spremembe in dopolnitve priloge 1 pravilnika in sicer je v 3. točki odpravljena nejasnost glede scenarijev, ki se jih izdelava ob upoštevanju lastnosti tal in možni mobilnosti onesnaževal v tleh na območju naprave. Bolj jasno so zapisane zahteve, kaj je treba izvesti v okviru posnetka ničelnega stanja in sicer ločeno za različne vrste naprav oziroma ravnanj. Odpravljena je tudi napaka pri sklicevanju v 5. poglavju. V 5.1 poglavju je dodano, da je treba podati strokovne obrazložitve in utemeljitve tudi glede predlaganega števila vzorčnih mest. V 5.2 poglavju je dodano, da je treba podati obrazložitve in utemeljitve razlogov za vključitev ali ne vključitev parametrov v predlogu obratovalnega monitoringa stanja tal.

Sprememba 18. člena se nanaša na prilogo 2 pravilnika. V 1. poglavju sprememba izhaja iz strokovnih opozoril, kaj obsega obvezna oprema za izvedbo vzorčenja tal na terenu. V 2. poglavju so dodani standardi, ki se nanašajo na odvzem vzorcev tal na terenu, zato so črtane vsebine, ki so v doslej veljavnem pravilniku določale postopek rokovanja in jemanja vzorcev zgolj z žlebasto sondo. V 4. poglavju je odpravljena napaka glede hranjenja rezervnih vzorcev tal.

19. člen se nanaša na popravek napačnega izraza.

20. člen se nanaša na novo prilogo 5, ki je sestavni del Pravilnika. Gre za navedbo parametrov z enotami in standardi analiznih metod, ki so v doslej veljavnem pravilniku manjkali.

21. člen določa prehodno določbo in sicer se posnetek ničelnega stanja vzorčnega mesta, ki je že bil izveden v skladu z doslej veljavnim pravilnikom, šteje, da je posnetek ničelnega stanja vzorčnega mesta po tem pravilniku.

Na podlagi petega odstavka 101. člena, osmega odstavka 101.a člena in šestega odstavka 103. člena ter za izvrševanje 8. točke drugega odstavka 74. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16) ministrica za okolje in prostor izdaja

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja tal

1. člen

V Pravilniku o obratovalnem monitoringu stanja tal (Uradni list RS, št. 53/15) se v prvem odstavku 1. člena besedilo »vpliva onesnaževanja tal« nadomesti z besedilom »spremembe vsebnosti parametrov« in za besedo »vsebino« doda besedilo »programa in«.

2. člen

V prvem odstavku 2. člena se besedilo »zaradi ugotavljanja vpliva izvajanja dejavnosti ali obratovanja naprave iz predpisa« nadomesti z besedilom »v skladu s predpisom«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Ta pravilnik se v delu, ki se nanaša na izdelavo posnetka ničelnega stanja tal, uporablja za izdelavo:

- ocene kakovosti tal iz predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov in
- analizo tal iz predpisa, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.«.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ta pravilnik se v delu, ki se nanaša na pogoje, ki jih mora izpolnjevati pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa stanja tal, uporablja za izdelavo:

- ocene kakovosti zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine in ocene kakovosti tal iz predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov,
- strokovne ocene o možnem namenu uporabe in količini komposta ali digestata in analize tal iz predpisa, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.«.

3. člen

V 1. točki 3. člena se besedilo »je analiza vzorca tal glede na osnovne parametre tal, ki so: suha snov, pH, delež organske snovi, skupni dušik, izmenljivi fosfor, izmenljivi kalij, zrnavost tal (tekstura) in kationska izmenjalna kapaciteta« nadomesti z besedilom »ali pedološka analiza tal je analiza parametrov, ki opredeljujejo glavne kemijske in fizikalne lastnosti horizonta ali sloja tal, ter so: suha snov, pH, delež organske snovi, skupni dušik, rastlinam dostopni fosfor in kalij, zrnavost tal (tekstura), deleži bazičnih kationov in kationska izmenjalna kapaciteta, električna prevodnost ter prostorninska gostota tal«.

V 2. točki se besedilo »za kmetijsko rabo ali zaradi nasipavanja različnega materiala zaradi gradenj ali izvajanja dejavnosti (jalovina, gradbeni material, smeti ipd.)« nadomesti z besedilom »ali zaradi nasipavanja zemeljskih izkopov ali umetno pripravljenih zemljin, določenih v predpisu, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov«.

3. točka se spremeni tako, da se glasi:

»3. enota vzorca tal je del tal, ki se ga pri vzorčenju odvzame z opremo za jemanje vzorcev in je namenjen pripravi vzorca«.

V 4. točki se besedilo »vzorca tal zagotovijo homogene lastnosti celotnega vzorca tal« nadomesti z besedilom »enot vzorca tal zagotovijo homogene lastnosti celotnega vzorca tal, odvzetega iz določene globine tal ob hkratni odstranitvi primesi, kot so večji kosi kamnin, sveži ali suhi rastlinski ostanki ali živali ter antropogene primesi, kot so delci gradbenih ostankov in podobno«.

11. točka se spremeni tako, da se glasi:

»11. naprava je naprava v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja«.

V 12. točki se besedilo prve in druge alineje nadomesti z besedilom, ki se glasi:

»– stanje tal na območju, na katerem še ni naprave ali se še ni izvajala dejavnost oziroma na katerem deluje ali je delovala naprava ali se izvaja ali se je izvajala dejavnost, in
– stanje tal na območju, kjer je predviden vnos zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov, ali
– stanje tal na območju, kjer je predviden vnos v ali na tla komposta ali digestata v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata;«.

V 16. točki se v prvem stavku druga vejica nadomesti s piko in črta besedilo »določene v elaboratu iz 16. člena tega pravilnika«.

V 17. točki se črta beseda »anorganskih«.

V 19. točki se prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»19. tla so del zemeljske skorje med površino in matično (kamninsko) podlago, ki ga sestavljajo mineralne in organske snovi, voda, zrak in živi organizmi, in so lahko naravna ali antropogena.«.

V 23. točki se podpičje nadomesti z vejico in doda besedilo »ali oseba, ki izvaja vnos zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov ali oseba, ki izvaja vnos komposta ali digestata v ali na tla v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata;«.

V 24. točki se pika nadomesti s podpičjem. Doda se nova 25. točka, ki se glasi:

»25. onesnaževalo je onesnaževalo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja.«

4. člen

V zadnji alineji 4. člena se besedilo »opravljenih meritvah, analizah in vrednotenjih iz prejšnje alineje« nadomesti z besedilom »obratovalnem monitoringu stanja tal.«.

5. člen

V drugem odstavku 5. člena se besedilo »predloga načrta vzorčenja iz elaborata« nadomesti z besedilom »predloga programa obratovalnega monitoringa stanja tal.«.

6. člen

V prvem odstavku 6. člena se črta beseda »stalnih«.

V četrti alineji prvega odstavka se za oznako »m²« doda pika in črta beseda »in«.

Peta alineja prvega odstavka se črta.

V drugem odstavku se besedilo »načrta vzorčenja iz elaborata« nadomesti z besedilom »programa obratovalnega monitoringa stanja tal.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na prvi, drugi, tretji in četrti odstavek tega člena je treba za izdelavo posnetka ničelnega stanja za oceno kakovosti tal iz predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov ali za analizo tal iz predpisa, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata zagotoviti, da je znotraj vzorčnega mesta:

- površina tal za predviden vnos zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine oziroma za predviden vnos komposta ali digestata manjša ali enaka 5 hektarom, in
- raba tal enaka.

7. člen

V prvem odstavku 7. člena se za besedo »enote« doda beseda »vzorca«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Globine vzorčenja na vzorčnih mestih se določijo v okoljevarstvenem dovoljenju na podlagi predloga programa obratovalnega monitoringa stanja tal iz 16. člena tega pravilnika. Predlog določitve globine vzorčenja na vzorčnih mestih mora biti strokovno utemeljen in obrazložen.«.

8. člen

V prvem odstavku 8. člena se za besedo »predloga« doda besedilo »programa obratovalnega monitoringa stanja tal iz 16. člena tega pravilnika«.

V drugem odstavku se beseda »parametrov« nadomesti z besedilom »osnovnih parametrov tal iz priloge 5, ki je sestavni del tega pravilnika, in monitoring«.

Tretji, četrti, peti in šesti odstavek se spremenijo tako, da se glasijo:

»(3) V predlogu parametrov iz prejšnjega odstavka je treba strokovno utemeljiti in obrazložiti razloge za vključitev ali ne vključitev v predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal vsake od zadevnih nevarnih snovi, določenih v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, ter pojasniti s katerim parametrom se bo posamezna zadevna nevarna snov v okviru obratovalnega monitoringa stanja tal spremljala.

(4) Obratovalni monitoring stanja tal zaradi ugotavljanja vpliva izvajanja dejavnosti ali obratovanja naprav, ki niso naprave iz predpisa, ki ureja vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, vključuje osnovne parametre tal iz priloge 5 tega pravilnika in tiste nevarne snovi, ki so povezane z dejavnostjo teh naprav.

(5) K predlogu parametrov iz prejšnjega odstavka je treba priložiti strokovno utemeljitev in obrazložitev razlogov za vključitev ali ne vključitev vsake od snovi v predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal, ter pojasniti s katerim parametrom se bo posamezna nevarna snov v okviru obratovalnega monitoringa stanja tal spremljala.

(6) V okoljevarstvenem dovoljenju se kot parameter obratovalnega monitoringa stanja tal lahko določi tudi katerikoli drug parameter, če se pri izvedbi monitoringa stanja podzemne vode v skladu s predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja podzemne vode, zaznajo povečane koncentracije kateregakoli parametra, ki je vključen v obratovalni monitoring stanja podzemne vode.«.

9. člen

V tretjem odstavku 9. člena se za besedo »meritev« doda besedilo »iz prejšnjega odstavka«. Besedilo »načrta vzorčenja iz elaborata« se nadomesti z besedilom »programa obratovalnega monitoringa stanja tal«. Zadnji stavek se spremeni tako, da se glasi: »Predlog predlagane pogostosti vzorčenja in meritev mora biti strokovno utemeljen in obrazložen.«.

Četrty odstavky se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Enkratno vzorčenje in meritve parametrov tal se izvedejo tudi pri izdelavi posnetka ničelnega stanja tal zaradi ugotavljanja kakovosti tal:

- pred vnosom zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov, ali
- pred vnosom v ali na tla komposta ali digestata v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.«.

10. člen

V petem odstavku 11. člena se črta besedilo »validirana ter«. Za besedilom »obrazložena v« se doda besedilo »posnetku ničelnega stanja tal in«.

Doda se nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Za analize osnovnih parametrov tal in za analize parametrov nevarnih snovi se uporabljajo standardi, določeni v prilogi 5 tega pravilnika, ali drugi enakovredni mednarodno priznani standardi.«.

11. člen

V IV. poglavju se v naslovu besedilo »VPLIVA NA TLA« nadomesti z besedilom »SPREMEMBE VSEBNOSTI PARAMETROV«

12. člen

V podnaslovu 12. člena se za besedo »vrednotenje« doda besedilo »spremembe vsebnosti«.

12. člen se spremeni tako, da se glasi:

»12. člen

(1) Sprememba vsebnosti parametra obratovalnega monitoringa stanja tal (v nadaljnjem besedilu: sprememba vsebnosti parametra) na vzorčnem mestu se izračuna kot razlika med vsebnostjo parametra, izmerjenega med izvajanjem obratovalnega monitoringa stanja tal, in povprečno vsebnostjo istega parametra, izmerjenega v isti globini tal, v posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta, po naslednji enačbi:

$$\Delta = x_{j,k}(t_n) - \overline{x_{j,k}}(t_0),$$

kjer je:

- Δ : sprememba vsebnosti parametra,
- $\overline{x_{j,k}}(t_0)$: povprečna vsebnost parametra na vzorčnem mestu v izbrani globini tal v posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta,
- $x_{j,k}(t_n)$: izmerjena vsebnost istega parametra na vzorčnem mestu v isti globini tal med izvajanjem obratovalnega monitoringa stanja tal,
- j: izbrani parameter,
- k: izbrana globina tal,
- (t_0) : ob posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta,
- (t_n) : ob izvajanju obratovalnega monitoringa stanja tal,

(2) Izmerjena vsebnost parametra med izvajanjem obratovalnega monitoringa stanja tal iz prejšnjega odstavka je v primerjavi s posnetkom ničelnega stanja vzorčnega mesta različna takrat, kadar se s pripadajočim intervalom variabilnosti v celoti razlikuje od povprečne vsebnosti parametra z intervalom variabilnosti, izračunanim v posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta.

(3) Interval variabilnosti posameznega parametra iz prejšnjega odstavka je podan kot razširjena merilna negotovost s stopnjo zaupanja 95 % ($k=2$). Kombinirana standardna negotovost je izračunana kot kombinacija negotovosti zaradi heterogenosti vzorčnega mesta in negotovosti zaradi analizne metode za določevanje posameznega parametra. Za negotovost, ki izhaja iz analizne metode, se vedno vzame negotovost analizne metode, uporabljene za določevanje posameznega parametra. Negotovost, ki je posledica heterogenosti vzorčnega mesta, se določi samo pri posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta. Med izvajanjem obratovalnega monitoringa stanja tal se kot negotovost zaradi heterogenosti vzorčnega mesta uporabi vrednost, ki je bila določena ob posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta, in se izračuna po naslednji enačbi:

$$u_h = \frac{\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_{i,j,k} - \bar{x}_{j,k})^2}{n-1}}}{\bar{x}_{j,k}}$$

kjer je:

- u_h : negotovost zaradi heterogenosti vzorčnega mesta,
- $\bar{x}_{j,k}$: povprečna vsebnost parametra v posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta,
- $x_{i,j,k}$: vsebnost izbranega parametra v i -tem vzorcu v izbrani globini tal v posnetku ničelnega stanja,
- n : število vzorcev tal (3 ali več),
- j : izbrani parameter,
- k : izbrana globina tal.

(4) Za določitev povprečne vsebnosti posameznega parametra in njegove variabilnosti na vzorčnem mestu je treba v posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta odvzeti najmanj tri vzorce tal iz vsake globine tal v skladu z zahtevami iz priloge 2 tega pravilnika, tako da je vsak vzorec tal enakomerno odvzet s celotne površine vzorčnega mesta. V posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta se povprečna vsebnost parametra in njegova variabilnost izračunata po naslednji enačbi:

$$x_{j,k} = \bar{x}_{j,k} \pm \bar{x}_{j,k} \cdot 2 \sqrt{(u_h)^2 + \left(\frac{u_j}{100}\right)^2}$$

kjer je:

- $x_{j,k}$: vsebnost izbranega parametra v izbrani globini tal,
- $\bar{x}_{j,k}$: povprečna vsebnost parametra v posnetku ničelnega stanja vzorčnega mesta,
- u_j : negotovost, ki izhaja iz analizne metode za izbrani parameter izražena v odstotkih,
- u_h : negotovost zaradi heterogenosti vzorčnega mesta,
- n : število vzorcev tal (3 ali več),
- j : izbrani parameter,
- k : izbrana globina tal.

(5) Vsebnost parametra med izvajanjem obratovalnega monitoringa stanja tal se poda z uporabo enačbe iz prejšnjega odstavka, pri čemer se namesto povprečne vsebnosti parametra ničelnega stanja vzorčnega mesta upošteva izmerjena vsebnost parametra med izvajanjem obratovalnega monitoringa stanja tal.

(6) Pri izračunu povprečnih vsebnosti posameznega parametra iz tega člena se:

- rezultat analize opredeli kot polovica vrednosti meje določljivosti za ta parameter, kadar je izmerjena vsebnost parametra pod mejo določljivosti, in
- za parametre, ki so vsota vsebnosti več parametrov, vrednosti izmerjenih vsebnosti, ki ne dosegajo meje določljivosti za posamezno snov, opredeli kot nič.

(7) Če je določenih več vzorčnih mest, se spremembe vsebnosti parametrov izračunajo za vsako vzorčno mesto in vsako globino.

13. člen

13. člen se črta.

14. člen

V 8. točki se črta besedilo »v trajnem arhivu«.

V 9. točki drugega odstavka 14. člena se beseda »vrednostih« nadomesti z besedilom »vsebnostih posameznih«. Za besedo »tal« se doda besedilo »na vsakem vzorčnem mestu,«.

Za 9. točko se doda nova 10. točka, ki se glasi:

»10. izmerjenih vsebnostih parametrov v posnetku ničelnega stanja vsakega vzorčnega mesta, vključno s povprečnimi vsebnostmi teh parametrov;«.

10. točka postane 11. točka.

V 11. točki, ki postane 12. točka, se besedilo »vsake posamezne meritve« nadomesti z besedilom »spremembe vsebnosti parametrov«

12. točka, ki postane 13. točka, se spremeni tako, da se glasi:

»13. vrednotenju parametrov na vsakem vzorčnem mestu v skladu z 12. členom tega pravilnika,«.

V 13. točki, ki postane 14. točka, se prva vejica črta in besedilo »vključno z opredelitvijo morebitne čezmerne obremenitve« nadomesti z besedilom »ter o pomanjkljivostih in negotovostih, ki so povezane s podatki o tleh in s pripravo poročila«.

14. točka postane 15. točka.

V tretjem odstavku se število »13« nadomesti s številom »14«. Besedilo »vpliva na stanje tal in morebitne opredelitve čezmerne obremenitve z vidika kemijske in pedološke stroke ter končno skupno mnenje o vplivu na stanje tal in o morebitni ugotovljeni čezmerni obremenitvi tal« se nadomesti z besedilom »parametrov z vidika kemijske in pedološke stroke ter končno skupno mnenje o vplivu na stanje tal«.

V četrtem odstavku se v napovednem stavku za besedo »iz« doda besedilo »drugega in«.

V prvi alineji četrtega odstavka se za besedilom »ničelnega stanja« doda besedilo »območja naprave«.

Za drugo alinejo se doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»– strokovno utemeljitev in obrazložitev morebitnega predloga dodatnih vzorčnih mest iz tretjega odstavka 5. člena tega pravilnika,«. Tretja in četrta alineja postaneta četrta in peta alineja.

15. člen

Prvi odstavek 16. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal izdela izvajalec obratovalnega monitoringa in vključuje:

- predlog vzorčnih mest in njihovo število v skladu s 5. in 6. členom tega pravilnika,
- predlog globin vzorčenja v skladu s 7. členom tega pravilnika,
- predlog parametrov obratovalnega monitoringa stanja tal v skladu z 8. členom tega pravilnika,
- analize metode v skladu z 11. členom tega pravilnika,
- pogostost in čas vzorčenja tal v skladu z 9. členom tega pravilnika in
- podatke in informacije iz 1., 2., 3., 4.1 oziroma 4.2, 5. in 6. točke iz priloge 1 tega pravilnika.

V drugem odstavku se beseda »elaborat« nadomesti z besedilom »predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal«.

V tretjem odstavku se beseda »Elaborat« nadomesti z besedilom »Predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal«.

16. člen

Dosedanji odstavek 17. člena postane prvi odstavek. Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Če pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa iz prejšnjega odstavka vloži vlogo za razširitev ali drugo spremembo pooblastila, se izda novo pooblastilo, in sicer za obseg parametrov glede na veljavno pooblastilo in zahtevo pooblaščenega izvajalca obratovalnega monitoringa stanja tal za razširitev oziroma drugo spremembo pooblastila, če izvajalec obratovalnega monitoringa stanja tal izpolnjuje pogoje iz zakona, ki ureja varstvo okolja, in tega pravilnika.«.

17. člen

V prilogi 1 tega pravilnika se napovedni stavek spremeni tako, da se glasi:

»Predlog programa obratovalnega monitoringa stanja tal v skladu z zahtevami iz prvega odstavka 16. člena tega pravilnika vključuje naslednje podatke in informacije:«.

V drugem odstavku poglavja z naslovom 2. Opis značilnosti na območju naprave se doda novo podpoglavje z naslovom, ki se glasi:

»2.6. opis pretekle rabe na območju naprave;«.

V prvem stavku poglavja z naslovom 3. Ocena možnega območja širjenja onesnaževal v tleh se besedilo »posnetka ničelnega stanja tal iz 4. točke te priloge« nadomesti z besedilom »lastnosti tal in možni mobilnosti onesnaževal v tleh na območju naprave«. V drugi alineji se beseda »ali« nadomesti z besedo »in«.

V poglavju z naslovom 4. Posnetek ničelnega stanja tal se besedilo spremeni tako, da se glasi:

»4.1 Posnetek ničelnega stanja tal na območju naprave iz predpisa, ki ureja vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, se izdelata na podlagi vzorčenja in analiz vzorcev tal v skladu z zahtevami iz 5., 6. in 7. člena tega pravilnika, ki obsegajo osnovne parametre tal iz priloge 5 tega pravilnika, parametre zadevnih nevarnih snovi in najmanj tiste parametre, ki so posledica obstoječe ali pretekle obremenitve tal oziroma se pričakujejo glede na predvidene obremenitve tal, z upoštevanjem podatkov in informacij iz 1., 2. in 3. točke te priloge.

Izbor vzorčnih mest mora biti zasnovan tako, da se ob ustrezni gostoti in razporeditvi vzorčnih mest pridobijo jasne in nedvoumne informacije o tleh na območju naprave, pri čemer je treba posebej izpostaviti lokacije, kjer obstaja največja možnost morebitnega onesnaženja tal zaradi delovanja naprave, ter na podlagi analiz vzorcev tal podatki o koncentracijah zadevnih nevarnih snovi v tleh, njihovi variabilnosti in mobilnosti skozi plasti tal.

Posnetek ničelnega stanja je namenjen:

- pripravi predloga programa obratovalnega monitoringa stanja tal za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja tal,
- ugotovitvi ničelnega stanja vsakega izbranega vzorčnega mesta iz tretjega odstavka 12. člena tega pravilnika in
- primerjavi stanja tal po prenehanju delovanja naprave.

4.2 Posnetek ničelnega stanja tal na območju naprave, ki ni naprava iz predpisa, ki ureja vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, se izdelata na podlagi vzorčenja in analiz vzorcev tal v skladu z zahtevami iz 5., 6. in 7. člena tega pravilnika, ki obsegajo osnovne parametre tal iz priloge 5 tega pravilnika in najmanj tiste parametre, ki so posledica obstoječe ali pretekle obremenitve tal, oziroma se pričakujejo glede na predvidene obremenitve tal, z upoštevanjem podatkov in informacij iz 1., 2. in 3. točke te priloge.

Izbor vzorčnih mest mora biti zasnovan tako, da se ob ustrezni gostoti in razporeditvi vzorčnih mest pridobijo jasne in nedvoumne informacije o tleh na območju naprave, pri čemer je treba posebej izpostaviti lokacije, kjer obstaja največja možnost morebitnega onesnaženja tal zaradi delovanja naprave, ter na podlagi analiz vzorcev tal podatki o koncentracijah nevarnih snovi v tleh, njihovi variabilnosti in mobilnosti skozi plasti tal.

Posnetek ničelnega stanja je namenjen:

- pripravi predloga programa obratovalnega monitoringa stanja tal za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja tal in
- ugotovitvi ničelnega stanja vsakega izbranega vzorčnega mesta iz tretjega odstavka 12. člena tega pravilnika.

4.3 Posnetek ničelnega stanja za namen izdelave ocene kakovosti tal iz predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov, se izdelata v skladu z zahtevami iz petega odstavka 6. člena, 7. člena in četrtega odstavka 9. člena tega pravilnika ter zahtevami iz priloge 2 tega pravilnika na podlagi vzorčenja in analiz vzorcev tal, ki obsegajo osnovne parametre tal in parametre tal iz priloge 5 tega pravilnika z upoštevanjem:

- opisa tal in pedoloških razmer, iz katerih je mogoče določiti pedosistematsko enoto tal in sklepati na prostorsko porazdelitev tal na območju predvidenega vnosa zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine,
- geomorfoloških značilnosti, ki obsega opis makro- in mikroreliefa ter hidroloških značilnosti na območju predvidenega vnosa zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine ter
- informacij iz 2.5. točke te priloge.

Oceno kakovosti tal se izdelava tako, da se ob ustrezni gostoti vzorčnih mest pridobijo jasne in nedvoumne informacije o tleh na območju predvidenega vnosa zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine ter na podlagi analiz vzorcev tal podatki o koncentracijah snovi v tleh, njihovi variabilnosti in mobilnosti skozi plasti tal.

Posnetek ničelnega stanja je namenjen:

- ugotovitvi ničelnega stanja vsakega izbranega vzorčnega mesta iz tretjega odstavka 12. člena tega pravilnika in
- dokazovanju ekološkega izboljšanja stanja tal zaradi vnosa zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine.

4.4 Posnetek ničelnega stanja za namen izdelave analize tal iz predpisa, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata, se izdelava v skladu z zahtevami iz petega odstavka 6. člena, 7. člena in četrtega odstavka 9. člena tega pravilnika ter zahtevami iz priloge 2 tega pravilnika na podlagi vzorčenja in analiz vzorcev tal, ki obsegajo osnovne parametre tal in parametre tal iz priloge 5 tega pravilnika z upoštevanjem:

- opisa tal in pedoloških razmer, iz katerih je mogoče določiti pedosistematsko enoto tal in sklepati na prostorsko porazdelitev tal na območju predvidenega vnosa komposta ali digestata,
- geomorfoloških značilnosti, ki obsega opis makro- in mikroreliefa ter hidroloških značilnosti na območju predvidenega vnosa komposta ali digestata in
- informacij iz 2.5. točke te priloge.

Izbor vzorčnih mest mora biti zasnovan tako, da se ob ustrezni gostoti vzorčnih mest pridobijo jasne in nedvoumne informacije o tleh na območju predvidenega vnosa komposta ali digestata ter na podlagi analiz vzorcev tal podatki o koncentracijah snovi v tleh, njihovi variabilnosti in mobilnosti skozi plasti tal.

Posnetek ničelnega stanja je namenjen:

- ugotovitvi ničelnega stanja vsakega izbranega vzorčnega mesta iz tretjega odstavka 12. člena tega pravilnika in
- dokazovanju ekološkega izboljšanja stanja tal zaradi predvidenega vnosa komposta ali digestata.«.

V prvem stavku prvega odstavka poglavja z naslovom 5. Načrt vzorčenja tal se besedilo »prejšnje točke« nadomesti z besedilom »3. točke te priloge«. Za besedo »število« se doda besedilo »globine vzorčenja«.

V tretjem odstavku poglavja z naslovom 5. Načrt vzorčenja tal se za besedilom »SIST ISO 10381-1« doda vejica in besedilo »ISO 10381-4«.

V tretjem odstavku poglavja z naslovom 5.1 Predlog lokacij vzorčnih mest in njihovo število se za besedilom »izbire vzorčnih mest« doda besedilo »in njihovega števila«.

V prvem odstavku poglavja z naslovom 5.2 Predlog parametrov obratovalnega monitoringa stanja tal ter pogostost in čas vzorčenja se za besedo »utemeljitve« doda besedilo »razlogov za vključitev ali ne vključitev parametrov«.

18. člen

V Prilogi 2 tega pravilnika se v poglavju z naslovom 1. Oprema za odvzem vzorcev na terenu alineje spremenijo tako, da se glasijo:

- »– obrazec za zapis o vzorčenju iz priloge 3 tega pravilnika;
- lopata, nož, meter;

- ustrezno orodje za vzorčenje tal ali naprava, ki izpolnjuje zahteve v skladu s SIST EN ISO 10381-2 ali drugim enakovredno mednarodno priznanim standardom, ki ne vpliva na kakovost odvzetega vzorca,
- oprema za določitev lokacij vzorčnih mest z natančnostjo vsaj 20 metrov (GPS, topografska karta, DOF, kompas, višinomer);
- barvni atlas tal (Munsell Soil Color Chart)¹;
- raztopina solne kisline (1:3);
- raztopina kalcijevega klorida za merjenje pH;
- elektronski terenski pH meter ali indikator (pH 2–9);
- fotografski aparat;
- jekleni merilni trak dolžine 50 m in trasirke;
- vedra;
- vrečke za odvzem vzorcev brez primesi, ki bi lahko vplivale na kakovost vzorca;
- deionizirana voda in papirnate brisače za čiščenje sonde oziroma svedra in orodja;
- hladilna torba oziroma ustrezen urejen prostor (zatemnjen in ohlajen) za prevoz vzorcev.«.

V poglavju z naslovom 2. Odvzem vzorca na terenu se v četrtem odstavku za besedo »enot« doda beseda »vzorca«.

V poglavju z naslovom 2. Odvzem vzorca na terenu se v petem odstavku beseda »najmanj« nadomesti z besedilom »2 do«.

V poglavju z naslovom 2. Odvzem vzorca na terenu se šesti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Vzorci tal na globinah iz prvega odstavka tega poglavja se odzamejo v skladu s SIST ISO 10381- 2 in SIST ISO 10381-3 ali drugim enakovredno mednarodno priznanim standardom.«.

V poglavju z naslovom 2. Odvzem vzorca na terenu se sedmi, osmi in deseti odstavek črtajo.

V poglavju z naslovom 4. Predpriprava vzorcev v laboratoriju se v drugi alineji prvega odstavka besedilo »do potrditve« obakrat nadomesti z besedilom »eno leto od oddaje«

V poglavju z naslovom 4. Predpriprava vzorcev v laboratoriju se v drugem odstavku pika nadomesti z vejico in doda besedilo, ki se glasi:

» razen če v standardih za določevanje posameznih parametrov ni navedeno drugače.«.

Za poglavjem z naslovom 4. Priprava vzorcev v laboratoriju se doda novo poglavje z naslovom 5. Priprava vzorcev v laboratoriju in besedilo, ki se glasi:

»Za pripravo vzorca za analizo anorganskih parametrov tal iz priloge 5 tega pravilnika se uporablja standard SIST ISO 11466 oziroma ISO 12914 ali drug enakovredno mednarodno priznan standard.

Za pripravo vzorca za analizo organskih parametrov tal iz priloge 5 tega pravilnika se uporablja standard ISO 14507 ali drug enakovredno mednarodno priznan standard, razen če v standardih za določevanje posameznih parametrov ni navedeno drugače.

Rezultati analiz pedoloških parametrov tal se podajajo na zračno suh vzorec.

Za analizo pesticidov, ki niso pesticidi iz priloge 5 tega pravilnika (organofosforni, triazinski, karbamati in drugi) se po izvedeni ekstrakciji uporabljata metodi plinske kromatografije z masno selektivnim detektorjem ali tekočinske kromatografije z masno selektivnim detektorjem oziroma druga mednarodno priznana metoda, ki daje primerljive rezultate.«.

¹Macbeth Division of Kollmorgen Instruments Corporation

19. člen

V Prilogi 3 tega pravilnika se beseda »deponija« nadomesti z besedo »odlagališče«.

20. člen

Za prilogo 4 se doda nova priloga 5, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

21. člen

Posnetek ničelnega stanja vzorčnega mesta iz 12. člena Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja tal (Uradni list RS, št. 53/15) se šteje za posnetek ničelnega stanja vzorčnega mesta po tem pravilniku.

22. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007- 231/2016
Ljubljana, dne....
EVA 2016-2550-0058

Irena Majcen l.r.
Ministrica
za okolje in prostor

PRILOGA 5: Parametri z enotami in standardi analiznih metod

Parameter	Enota	Standard
osnovni parametri tal (pedološki parametri tal)		
suha snov (s.s.)	%	SIST ISO 11465
pH ekstrakcija s KCl ali pH ekstrakcija s CaCl ₂	-	SIST ISO 10390
delež organske snovi	%	SIST ISO 10694 oziroma SIST ISO 14235 – modificirano po Walkely-Black-u
skupni dušik	%	ISO 13878
rastlinam dostopna fosfor in kalij	mg P ₂ O ₅ /100g mg K ₂ O/100g	ÖNORM L 1087
zrnavost tal (tekstura)	-	SIST ISO 11277 oziroma SIST – ISO CEN TS 17892-4
kationska izmenjalna kapaciteta (CEC)	mmol _c /100 g tal	SIST ISO 13536 (potencialna CEC) oziroma vsota bazičnih kationov, merjenih po ekstrakciji z amonacetatom (pH=7,0) in izmenljive kislosti določene z BaCl ₂ - TEA (pH=8,0) - metodi 4B1a1b1-4 in 4B2a1a1, Kellogg Soil Survey Laboratory Methods Manual, Version 5.0, 2014.
prostorninska (volumska) gostota	g/cm ³	SIST EN ISO 11272
električna prevodnost	μS/cm	SIST ISO 11265
parametri tal		
anorganski parametri tal		
antimon (Sb)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma ISO 22036
arzen (As)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma SIST EN ISO 11969 oziroma ISO 22036
baker (Cu)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma SIST ISO 11047 oziroma ISO 22036
cink (Zn)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma SIST ISO 11047
kadmij (Cd)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma SIST ISO 11047 oziroma ISO 5961 oziroma ISO 22036
kobalt (Co)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma SIST ISO 11047
krom (Cr, skupni)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma SIST ISO 11047 oziroma ISO 22036
molibden (Mo)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma ISO 22036
nikelj (Ni)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma SIST ISO 11047 oziroma ISO 22036
svinec (Pb)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 17294 oziroma SIST ISO 11047 oziroma ISO 22036
živo srebro (Hg)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 12846 oziroma ISO 16772
fluoridi (F ⁻ , celotni) ekstrakcija z NaOH po US EPA	mg/kg s.s.	SIST ISO 11466 in ISO 10359-1
cianid (skupni)	mg/kg s.s.	SIST ISO 11466 in ISO 11262
organski parametri tal		
benzo(a)piren (BaP)	mg/kg s.s.	SIST ISO 13877 oziroma ISO 18287
DDT/DDD/DDE ²⁾	mg/kg s.s.	ISO 10382
Drini ³⁾	mg/kg s.s.	ISO 10382
HCH spojine ⁴⁾	mg/kg s.s.	ISO 10382
PAH ⁵⁾	mg/kg s.s.	SIST ISO 13877 oziroma ISO 18287
poliklorirani bifenili (PCB) ¹⁾	mg/kg s.s.	ISO 10382
heksaklorobenzen	mg/kg s.s.	SIST ISO 15009
ogljikovodiki C ₁₀ – C ₄₀ (mineralna olja)	mg/kg s.s.	SIST EN ISO 16703
organoklorni pesticidi	mg/kg s.s.	ISO 10382

¹⁾ PCB se prikaže kot seštevek PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153 in PCB 180

²⁾ prikaže se kot seštevek DDT, DDD in DDE

³⁾ prikaže se kot seštevek aldrina, dieldrina in endrina

⁴⁾ prikaže se kot seštevek α-HCH, β-HCH, γ-HCH, δ-HCH

⁵⁾ skupna koncentracija PAH je seštevek naftalena, antracena, fenantrena, krizena, fluorantena, benzo(a)antracena, benzo(a)pirena, benzo(ghi)perilena, benzo(k)fluorantena in indeno(1,2,3)pirena.